

Motion till riksdagen 2008/09:N322

av **Kent Persson m.fl. (v)**

Produktivitetsdelegation

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en produktivitetsdelegation.

Motivering

En av USA:s främsta ekonomer, centervänsterekonomen Paul Krugman – tippad flera gånger som ekonomipristagare till Alfred Nobels minne – kommenterar i New York Times (den 8 september 2008) amerikanska statens övertagande av de gigantiska bolåneinstituten Fannie Mae och Freddie Mack. Han säger där att hans bedömning är att den ekonomiska amerikanska krisen inte på något sätt är över. Han jämför med Japans läge under 1990-talet och menar att USA kan vara på väg in i ett liknande stadium, där de statliga finansiella instituten vidtar ett antal åtgärder för att häva krisen, men krisen bara fortgår. De ekonomiska underliggande faktorerna är redan så usla, som i Japan, att det kan ta ett decennium med nolltillväxt innan krisen är hävd. Investmentbanken Lehmann Brothers fall och andra amerikanska och brittiska finansinstituts problem hade inte inträffat när Krugman gjorde sin analys, men med det som bakgrund förstärks hans analys än mer.

En utveckling med en lång recession i amerikansk ekonomi skulle slå mycket hårt mot europeisk och svensk ekonomi. Kanske särskilt mot svensk med tanke på svenska företags relativa oförmåga att växa på nya marknader som Kina, Indien och Brasilien. Till det kommer Sveriges starka exportberoende.

Samtidigt har produktiviteten i svenska företag sjunkit både 2007 och 2008 och står nu för första gången på mycket länge på minustal – i år på minus 1,1 %, enligt Konjunkturinstitutets prognos. En del beror på att ny arbetskraft kommer in på arbetsmarknaden och en annan på att kapitalet slår sig till ro när vinsterna är höga. Det finns också stora eftersläpningar inom t.ex. trans-

Fel! Okänt namn på

port- och byggbranscherna på logistiksidan. Något som både håller nere produktiviteten men som också ökar klimatutsläppen från dessa branscher. Överflyttning av arbeten till tjänstesidan, särskilt på den privata sidan under senare år, bidrar också till att dämpa produktiviteten.

Det svenska framtida välförhållandet hotas om produktiviteten inte ökar. Real-löneökningarna under senare år har till stor del varit beroende av en stark produktivitetstillväxt. Ett antal faktorer har bidragit till den starka produktivitetstillväxten. Nya marknader har öppnats upp. Teknikskiftet i form av IT-utvecklingen har starkt bidragit. En stark innovationsutveckling har säkert också bidragit. En ökning av kunskapskapitalet i form av personalutbildning och FoU har också hjälpt till. Som vice riksbankschefen Svante Öberg pekade på i ett tal i januari i år, har exporten ökat från cirka 30 procent av bnp 1990 till 50 procent av bnp 2006. Öberg spår i sitt tal att det kommer en vändning i produktiviteten under nästa år. Detta gjordes dock innan djupet i den amerikanska ekonomins kris stod klar.

Med detta som bakgrund anser Vänsterpartiet att det är viktigt att regering och riksdag är förutseende och tar ett stort ansvar för att stärka svensk ekonomi och svensk produktion. Vi menar att det är hög tid att inrätta en bred produktivitetsdelegation som får i uppdrag att genomlysna konkurrenskraften i näringslivet och utarbeta en strategi för att öka produktiviteten. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 18 september 2008

Kent Persson (v)

Ulla Andersson (v)

Wiwi-Anne Johansson (v)

Peter Pedersen (v)

Marie Engström (v)

Jacob Johnson (v)